

S. van Weyenberg
Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum: 11 augustus 2021
Betreft: Aanbiedingsbrief Actieplan Toepassen Kunststof Recyclaat

Geachte heer van Weyenberg,

Hierbij bied ik u het Actieplan Toepassen Kunststof Recyclaat aan, een product van het Transitieteam Kunststoffen. Dit plan is met grote betrokkenheid van de kunststof producerende en kunststof verwerkende industrie en kunststofrecyclers tot stand gekomen.

In het plan staan acties beschreven, die zijn onder te verdelen in het stimuleren van de vraag, het ontwikkelen van het aanbod en het verder bij elkaar brengen van vraag en aanbod van kunststof recyclaat. Het stellen van marktvoorwaarden door de overheid is daarbij cruciaal. Stimulerend (of wegnemen van belemmeringen) voor de koplopers, verplichtend in het stellen van een Europeesrechtelijk realistisch minimum percentage kunststof recyclaat per specifieke productcategorie en regulerend om het verbranden en exporteren naar landen buiten de EU te ontmoedigen.

Wij vragen uw bijzondere aandacht voor een drietal punten.

1. Van groot belang is dat alle genoemde acties in het Actieplan in samenhang worden genomen om de noodzakelijke versnelling mogelijk te maken. Zo is een belangrijk geluid vanuit alle betrokken partijen in het Actieplan dat een circulaire economie zich alleen verder ontwikkelt als er met bedrijven uit verschillende waardeketens wordt samengewerkt en de overheid voorwaarden stelt, die aansluiten bij de praktijk van deze bedrijven.
2. Om zoveel mogelijk (MKB) bedrijven uit de keten aan te haken op de circulaire kunststof transitie is samenhang tussen de inzet vanuit de regio's en de Nationale Transitieagenda Kunststoffen noodzakelijk. De MKB-samenwerkingsagenda Rijk-Regio kan hier voor worden benut. Als rijk en regio's samen optrekken kan in Europa met meer gewicht worden ingezet op een gelijk speelveld voor de bedrijven op de Europese markt.
3. Om bedrijven te ondersteunen zijn er veel innovatieonderzoeken beschikbaar die zich richten op betere aansluiting van vraag en aanbod in mechanische en chemische recycling. Ook hier is onderlinge samenhang en kennisdeling van belang. Het Transitieteam Kunststoffen signaleert dat programmatische sturing en coördinatie noodzakelijk is om dit te borgen, maar constateert dat het haar op dit moment aan slagkracht en mandaat ontbreekt om dit vorm te geven.

Het bedrijfsleven pakt de handschoen graag op. Er zijn prachtige productcases aangedragen van diverse bedrijven uit verschillende segmenten, die bereid zijn een flinke stap extra te zetten in het toepassen van recyclaat (zie voor meer informatie de bijlage). Wij zien kansen om met deze bedrijven tot een concrete set aan afspraken te komen.

Wij vragen u, als staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, samen met de bedrijven dit verder te verkennen om de circulaire kunststof economie een belangrijke push voorwaarts te geven. Tevens vragen wij u regie te nemen op de bovengenoemde punten en namens de overheid invulling te geven aan deze rol.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jos Keurentjes', with a horizontal line underneath.

Jos Keurentjes,
namens de samenwerkende partijen,
Voorzitter Transitieteam Kunststoffen

Bijlage bij de Aanbiedingsbrief Actieplan Toepassen Kunststof Recycalaat

Hieronder staan per segment voorbeelden van kunststof producerende bedrijven genoemd. Zij willen als koploper graag een stap extra zetten.

Segment Verpakkingen

De markt voor verpakkingen is met 40% het grootst in omvang en biedt ook grote uitdagingen voor het toepassen van meer recycalaat. Specifiek voor food toepassingen ligt een grote uitdaging om food grade materialen en toepassingen te ontwikkelen. Voorbeeldbedrijven:

- Faerch behoort tot de koplopers in het toepassen van recycalaat in PET topseal schalen voor de food industrie. Hun overall productportfolio wordt met ruim 80% recycalaat geproduceerd. Dit wordt jaarlijks geaudit door PWC en kan daarmee dienen als betrouwbaar bewijs. De CPET schalen wordt momenteel met 25% recycalaat geproduceerd. Faerch heeft de intentie om binnen twee jaar dit te verhogen naar meer dan 70% recycalaat.
- Dijkstra Plastics is koploper op het gebied van verpakkingsemers van 100% post consumer PP recycalaat voor non food toepassingen. Dijkstra Plastics is overtuigd dat alle non food toepassingen van 100% recycalaat kunnen worden gemaakt (uitgezonderd hele specifieke, technische toepassingen). En dat dat de nieuwe norm moet zijn.

Segment Bouw en Infra

De bouw en infrastructuur markt is met 46% het grootste toepassingsgebied voor kunststof recycalaat (Plastics Europe, 2019). Voorbeeldbedrijven:

- Omefa heeft een heel divers productportfolio, waaronder een aantal mooie showcase producten zoals de Koninklijke Jumbo spelen en de NL schoon afvaltonnen. Zij zijn vooruitstrevend in toepassing van recycalaat. Omefa heeft de intentie om de komende 10 jaar elk jaar 10% meer recycalaat toe te passen.
- Wavin produceert buizen, infiltratiekragen en straatkolken van recycalaat. Daarnaast heeft het een joint venture met Volkerwessels in Plastic Road. Inzetten op recycalaat gecombineerd met design for recycling is hierbij cruciaal. Wavin heeft de intentie om 25% post consumer plastics in te zetten in 2025, waar 5-10% nu gebruikelijk is in de markt. De beperking voor Wavin om recycalaat in te zetten zit op het niveau van de productnormen. Daarin moet recycalaat gebruik worden opengesteld.
- Profextru maakt alle producten op basis van recycalaat met uitzondering van de oeverbescherming en dijkbescherming producten. Zij heeft de intentie om hier ook naar 100% recycalaat te gaan. Profextru pleit ervoor dat bij inkoop en aanbestedingstrajecten met gemeenten en waterschappen duurzaamheid doorslaggevend is. Vaak zien zij dat een bestek anders wordt ingevuld louter vanwege economische redenen.

Segment Land- en tuinbouw

In de land- en tuinbouw wordt veel gebruik gemaakt van landbouwfolie, verpakkingen en logistieke hulpmiddelen. Het toepassen van recycalaat is in deze markt vaak goed mogelijk en het gebeurt ook al op grote schaal. Het is zoals de bedrijven aangeven een kwestie van prijs en commitment om over te gaan. Het grootste belang voor deze koplopers is een standaard voor materialen en het verplicht stellen van recycalaat. Voorbeeld bedrijven zijn Desch, Modiform en Kreuwel.

Overig

Naast de bovengenoemde markten worden kunststoffen toegepast in vrijwel alle overige markten. Een koploper is Auping. Auping streeft naar 50% reductie van haar CO2 impact en maakt dat waar door matrassen te produceren van ruim 90% recycalaat PET. Dat is uniek in de branche, en in de wereld. Auping is voorstander van een UPV waarbij de kosten voor de "afval"-fase van een product worden verplaatst van consument naar producent. Veel producenten zullen echter alleen geprikkeld worden om de verwijderingsbijdrage op hun producten te verlagen, of om te denken in termen van een verdienmodel, als de mate van circulariteit ook financieel beloond wordt. Veel UPV's zijn nog niet opgesteld met dit soort tariefdifferentiatie.